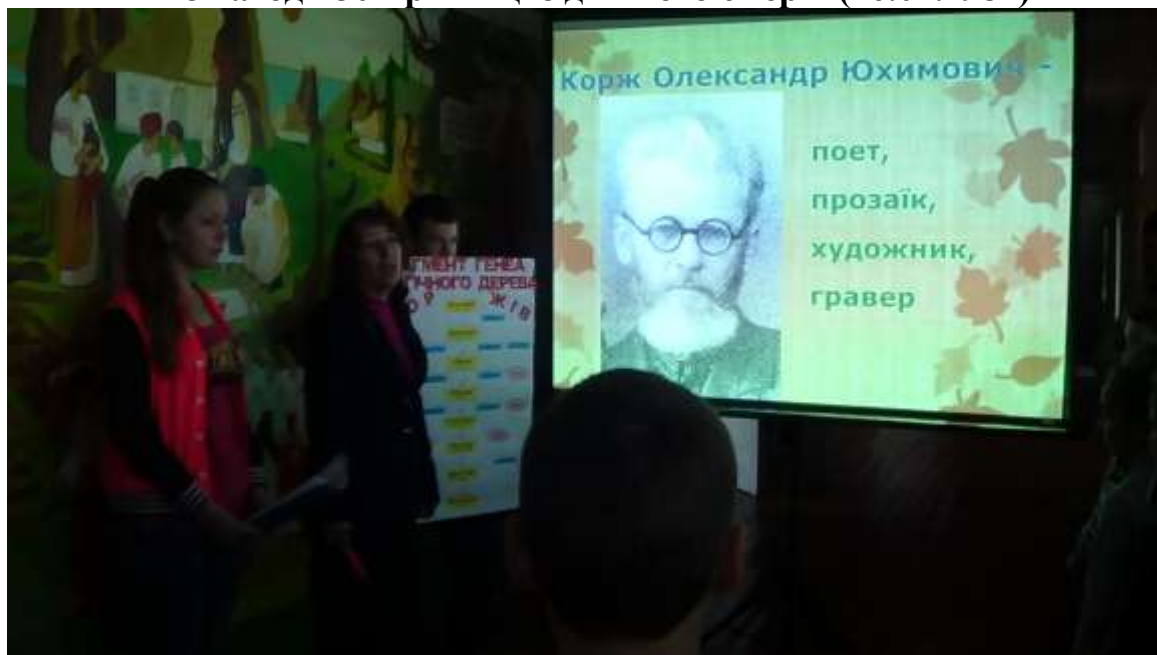

«Козацькому роду нема переводу. Рід Коржів села Огульці»

16.04.2014

Лінійка пам'яті Олександрю Юхимовичу Коржу
з нагоди 30-ї річниці з дня його смерті (16.04.1984)

Вступне слово Янковської Н.Т., керівника історико-краєзнавчого гуртка Огульцівської ЗОШ І-ІІІ ступенів: 16 квітня 1984 року в селі Таврово помер Олександр Юхимович Корж – поет, прозаїк, художник, гравер, наш земляк-огульчанин. Пропонуємо вам виступ членів нашого гуртка «Козацькому роду нема переводу. Рід Коржів села Огульці»,

Добрий день! Ми хочемо познайомити вас з козацьким родом Коржів, а точніше розкажемо про представників однієї гілки цього роду.

Вперше з прізвищем Корж ми познайомились в березні цього року, коли в школі святкували 110 річницю з дня народження нашого земляка Олександра Юхимовича Коржа – українського письменника, поета, художника, гравера на якому були гості – донька Олександра Юхимовича Лютенко Ольга, онук Корж Віктор, правнук Корж Максим, автор Валківської енциклопедії Лисенко Іван Максимович.

Перед вами фрагмент генеалогічного дерева Коржів, що нараховує 110 осіб. Основу дослідження роду Коржів склали метричні книги Покровської церкви слободи Огульці за 1787-1890 роки та збірник архівних документів і матеріалів «Огульці». Відсутність у архівах документів більш давніх часів, що містять відомості про рід Коржів, веде шляхами від Огульців до Валок (Коржівка), а потім аж на Запорізьку січ (урочище Коржові Могили).

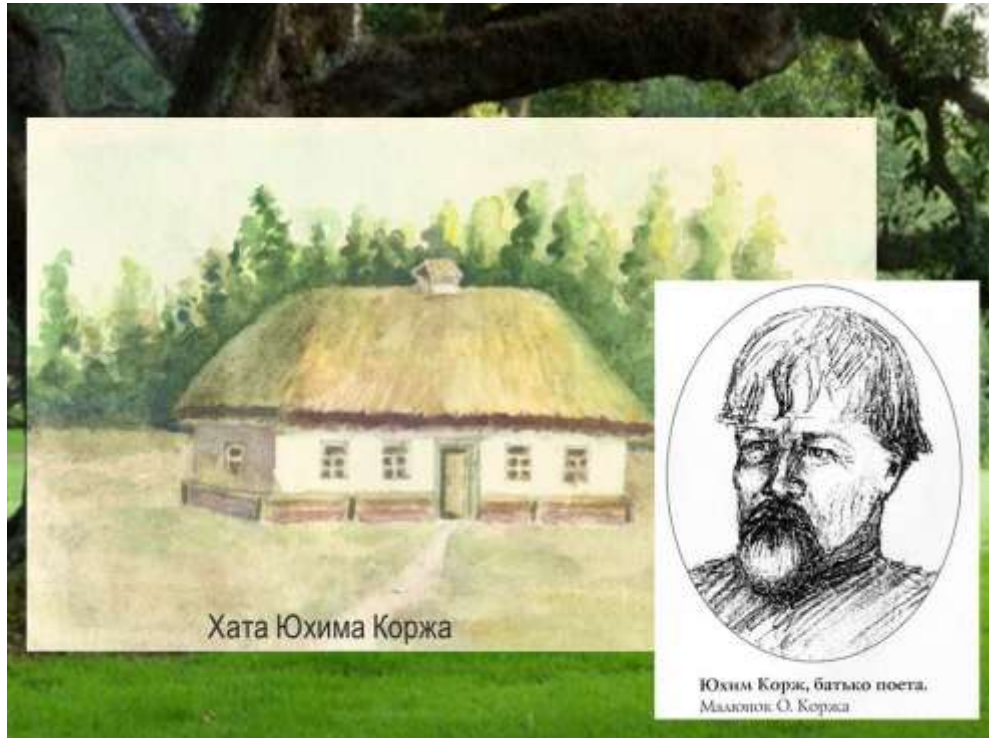

Немає сумнівів, що кожен рід має свій початок. Перший з роду Коржів, про якого є запис у Метричній книзі Покровської церкви за 1822 рік – військовий обиватель Матвій Федорович Корж, який народився 1751 року, а помер 26 травня 1822 року у віці 71 років. Поховали його в садку (цвинтарів на той час ще не було). Одружився пізно, можливо після того, як відслужив службу. Мав двох синів: Данила (1785 р.н.) і Миколу (1797 р.н.). Данило Матвійович (1785 р.н.) військовий обиватель був одружений двічі. З першою жінкою мав 3-х дочок, після її смерті одружився вдруге і

мав 4-х синів. На фото ми бачимо Михайла Даниловича. Серед них Яків Данилович (1831р.н.). у нього з дружиною Одаркою народилося 10 дітей: 7 дочок і 3 сини Онисим (1851р.н.), Юхим (1860р.н.), Іван (1867р.н.).

З швидко зростаючим будівництвом були пов'язані зміни в соціально-економічному становищі населення Слобожанщини, в тому числі багатьох представників роду Коржів. На залізницю (чугунку) пішли працювати сини Якова. Так закінчилася епоха військових і почалась епоха залізничників.

Гілка Юхима Яковича на генеалогічному дереві виявилась досить рясною. В нього 4 дочки (Ганна, Олександра, Марфа, Євдокія) і 3 сини (Василь, Григорій, Олександр народився в 1903 році в Огульцях).

Олександр Корж – поет, письменник, художник, гравер

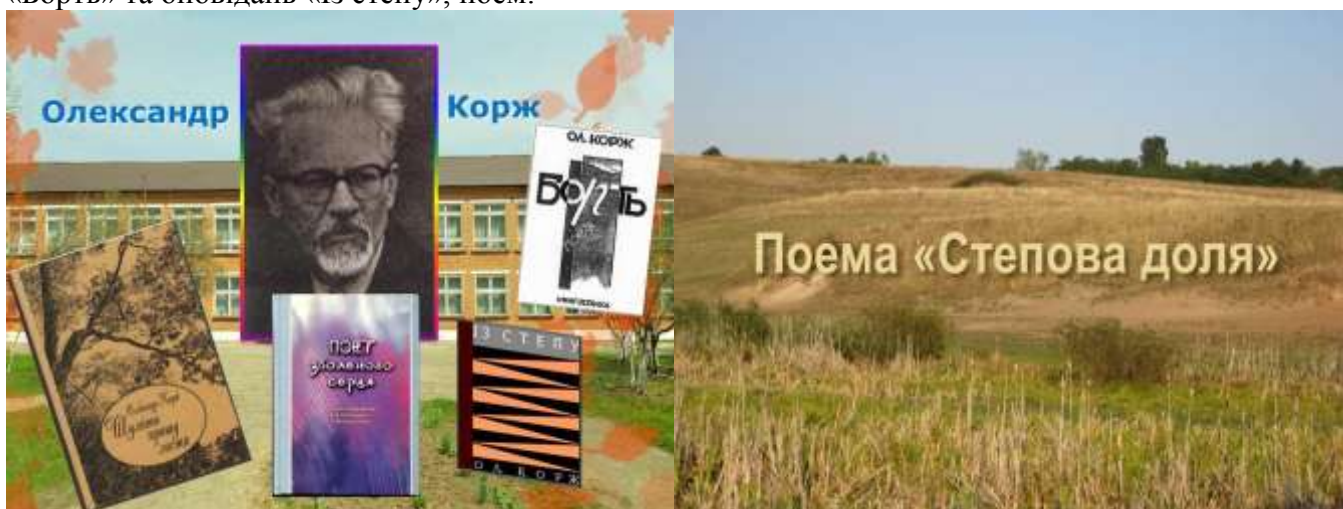

Олександр Корж. Фото. 1926

О.Ю.Корж. Фото, 1970-ті роки

Олександр Юхимович – поет, письменник, художник, гравер, автор збірок поезій «Флюгер», «Бортъ» та оповідань «Із степу», поем.

Окремо в поезії О.Коржа стоїть тема голодомору, бо поет разом із своїми односельцями пережив усі страхіння штучного голодомору, що вилилось потім в талановиту й гнівну поему «Степова доля» (1944 року).

Єдиний документ нашої поезії, створений в ті роки в Україні. Поема розвінчує соціальний лад, викривляє його пороки, розповідає про нечувані страждання нашого народу

Що діялось? Бур'ян, кору, солому
Місив слізьми многострадальний люд.
На чатах смерть стояла в кожному домі.
Гнили мерці на лавах там і тут.
І це вже після «року перелому»,
Коли село «на вірну стало путь»...
Косили люд пухлини безбілкові.
О земле, знаю, ти була не в змозі.

В поемі «Пушкін» відтворено всю російську історію, життя царедворців, вельмож і простого народу, автору пощастило зібрати й опрацювати велику Пушкініану, ознайомитись з архівними документами тих часів, вивчити життя і звичаї російського суспільства того часу.

...Моя Україно яснозора!
 Ти вперше бачила співця,
 Хто оспівав твій степ і зорі,
 Тополі й подих вітерця.
 І стала ти йому бажана –
 Вітчизна мудрого Богдана.
 Він полюбив тут славу днів,
 І тінь черешневих садів,
 І небеса твої кришталльні,
 Й кобзарські думи, і пісні,
 І береги Дніпра сумні:
 Русалку бачив там печальну,
 Що доню вислала вперед
 Зманити князя в очерет...

«Зимові октави»
 Сніжок на плечі ніжно так ляга,
 То заряснить, то знов поодинокий.
 На серці і не сум, і не нудьга,
 А польовий блаженно-світлий спокій.
 Як хороше мені у цих снігах,
 І мимохить затримую я кроки.

Нехай всю нічку мотрошить сніжок
 Роями світлих голубих думок.
 О лісу шум. До нього змалку звик.
 Як я люблю цю музику незмірно!
 Чи то легенькі шелести осик,
 Чи то зимове грізнеє гудіння,
 Коли оркестром править лісовик:
 І плач, і сміх, і стогін, і подзвіння...
 Признаюся: симфонію лісів
 Я промінять на іншу б не хотів.

У хаті тепло, коминок жаркий,
 Чого ж так журно дивишся у вічі!
 Я й сам, бува, - надійде час такий –
 Собі під ніс сумної замугичу...
 А, може, зовсім він не домовий?
 Оцей заблуда – мій двійник одвічний,
 І він замовк, немов мале дитя.
 Тож покладу тепер перо і я...

Властива Олександрю Юхимовичу і пейзажна лірика. В якій він оспівує сільські пейзажі, рослин, тварин, птахів.

Картина О.Коржа «Львів», олія

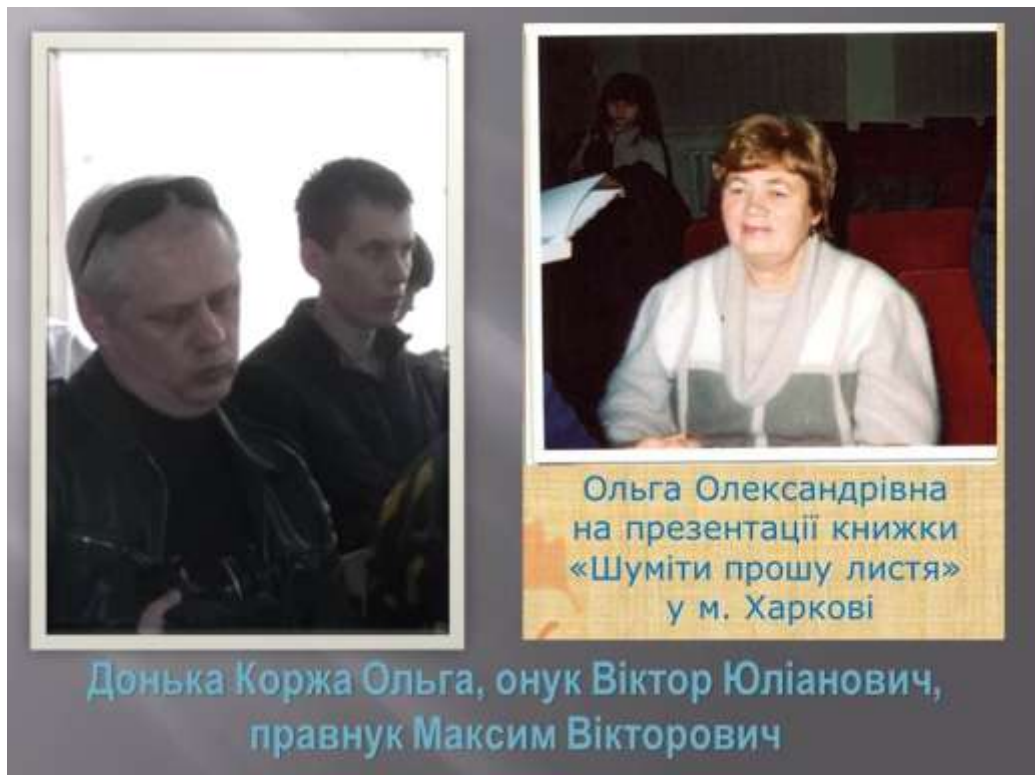
Олександр Корж був не лише поетом, а й художником. Перед вами «Львів» масло, подарунок сина музею. Він власноруч ілюстрував дерево тиром, свою поему Пушкін, виконав портрети: батька, автопортрет, Лермонтова, Сковороди, Маланюка.

Гравюри О.Коржа: «Огульцівська церква Покрова Богородиці», «Г.С.Сковорода»

У поета троє дітей: Ольга, Ганна і Юліан, два онуки Віктор та Олександр і правнук Максим. Син Юліан теж працював художником-оформлювачем, донька Ольга працювала медсестрою, донька Ганна працювала на заводі і нянею у дитсадку. Онук Віктор Юліанович – інженер електронної техніки, правнук Максим поки що в пошуках.

У Коржівському роду чимало творчих професій. Серед них архітектори Віктор Іванович Корж – головний архітектор м. Харків і Маяк Ганна Федорівна (Корж) – ландшафтний архітектор, автори «Дзеркального струменя» «Каскаду» багатьох парків і скверів м. Харків.

Анатолій Іванович Корж – захистив дисертацію, працював викладачем у вузах Харкова, син, донька і дружина теж викладачі Харківських вузів. Є кандидати фізичних наук – Корж Вадим Георгійович історичних, Корж Ірина Юріївна та Гавриленко Олексій Анатолійович.

Віктор Михайлович Брицин – доктор філологічних наук, заступник директора з наукової роботи Інституту мовознавства Академії наук, співробітник історичного музею.

Ілля Іванович Ступак – доктор сільськогосподарських наук, його діти – лікарі Ігор та Леся. Стрімко збігає час. Історія роду не переривається.

Рід Коржів в гостях у школи

Хочеться додати, що 10 червня 2001 року в нашій школі з ініціативи Ірини Юрїївни Корж та вчителів відбулась зустріч представників роду Коржів, більшість з них і знайомились під час зустрічі.

Їх було 60 осіб з різних областей України.

Заключне слово Янковської Н.Т.: Діти, ви ознайомились з невеличкою частинкою історії роду Коржів. Пам'ятайте ім'я Олександра Коржа – таку талановиту людину і нашого видатного односельця. Подивіться на це родинне дерево. Скільки поколінь воно налічує? І це лише невеликий фрагмент, а всього, ви почули, є відомості про 108 осіб! Чи може хтось із вас назвати своїх родичів з попередніх поколінь? Прийдете додому, розпитайте про них у своїх мам, тат, бабусь, дідусів. Бо людина тим сильніша, чим більше вона знає і пам'ятає історію свого роду.

Дякуємо за увагу!

